[Vụ Cướp Lớn: Tại sao Châu Âu phải chọn giữa Thịnh vượng và Chiến tranh]

Bởi Frank , 12 Tháng 7 2026

Vụ Cướp Lớn: Tại sao Châu Âu phải chọn giữa Thịnh vượng và Chiến tranh

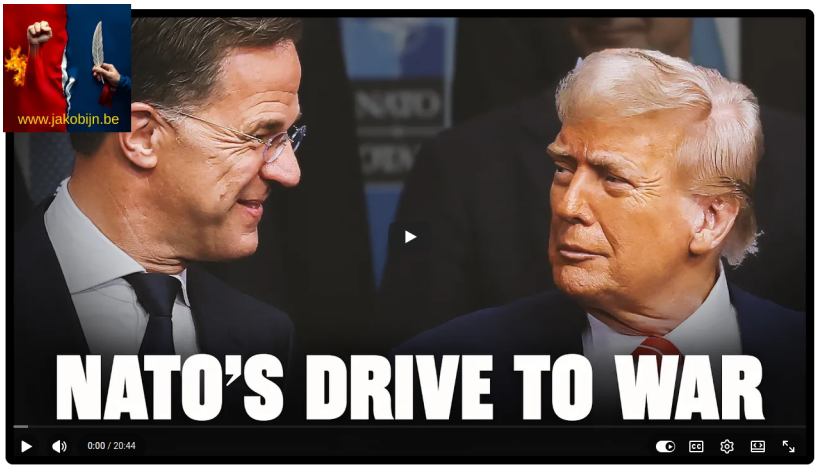

Belgian MP: Europe Must Leave NATO or Face Total Collapse

Bởi Frank Dumon

> Khi tôi nhìn lại những năm tháng ở Việt Nam, từ 1982 đến 1988, trong quá trình xây dựng nhà máy dệt tại Hà Nội, tôi thấy một thế giới được tổ chức hoàn toàn khác biệt. Có nghèo đói, đúng vậy, nhưng cũng có một sự đoàn kết nhất định, một sự tập trung vào tái thiết và phẩm giá con người thay vì tiêu dùng vô tận và bành trướng quân sự. Giờ đây, nhiều thập kỷ sau, tôi sống ở Ostend, nhưng ánh mắt của tôi vẫn hướng về miền Nam và Đông toàn cầu. Những gì tôi thấy ở đó, và những gì tôi thấy đang xảy ra ở đây tại một châu Âu đang nghèo đi, là một bi kịch mang tầm vóc lịch sử. Một bi kịch được thúc đẩy bởi sự phục tùng mù quáng đối với Hoa Kỳ và một NATO không còn đóng vai trò là lá chắn, mà như một máy hút chân không cho nhà nước phúc lợi của chúng ta.

Trong bài viết này, tôi muốn đề cập đến những diễn biến gần đây trong liên minh Đại Tây Dương, dựa trên phân tích sắc bén của Peter Mertens, tổng thư ký của PVDA/PTB. Mertens là một chính trị gia có thiện chí, giống như chủ tịch đảng của ông Raoul

Hedebouw. Tôi có mối liên hệ cá nhân với gia đình này; tôi biết Hubert Hedebouw, cha của Raoul, người đến từ Waardamme. Chúng tôi thường xuyên trao đổi suy nghĩ về tình hình thế giới. Những cuộc trò chuyện đó giờ đây cảm thấy cấp bách hơn bao giờ hết. Sự trỗi dậy chính đáng của PVDA/PTB là đáng kể, và tôi nuôi hy vọng rằng điều này sẽ chuyển thành một sự thay đổi triệt để trong chính sách của Bỉ và châu Âu. Một chính sách mà người dân cảm thấy bị vắt kiệt theo nghĩa đen bởi gánh nặng nợ nần khổng lồ và các nghĩa vụ NATO ngày càng tăng. Khẩu hiệu của họ đơn giản, nhưng mang tính cách mạng trong bối cảnh hiện tại.

Thêm Phúc lợi và ít Chiến tranh hơn

Nghi lễ Nịnh Hót

Hội nghị thượng đỉnh NATO gần đây tại Ankara – hay đúng hơn, cuộc họp diễn ra dưới bóng những tuyên bố kỳ lạ của Donald Trump – không phải là một hội nghị ngoại giao, mà là một sự sỉ nhục mang tính nghi thức đối với các nhà lãnh đạo châu Âu. Như Peter Mertens đã nhận xét xác đáng trong cuộc phỏng vấn với Breakthrough News, bầu không khí tràn ngập sự lo lắng tột độ. Các nhà lãnh đạo châu Âu phải 'nịnh vua'. Họ phải làm hài lòng Trump bằng cách hứa rằng châu Âu sẵn sàng chi tiêu số tiền khổng lồ cho quốc phòng.

Mark Rutte, Tổng thư ký mới của NATO, đã đóng vai trò chính ở đây với tư cách là 'ông vua của sự nịnh hót'. Nhiệm vụ của ông dường như chủ yếu là xoa dịu cái tôi của Mỹ. Khi một nhà báo Đan Mạch đối chất với ông về những tuyên bố phi lý của Trump về việc 'chiếm' Greenland và tấn công đồng minh, Rutte không chọn phẩm giá, mà chọn sự phục tùng. Ông thậm chí còn khen ngợi Trump vì thực tế rằng NATO đã trở nên "mạnh mẽ hơn". Đây không phải là lãnh đạo; đây là sự đầu hàng. Nó tiết lộ sự bất lực của giới tinh hoa châu Âu. Thay vì phát triển một tầm nhìn chiến lược tự chủ, họ tự hạ mình xuống thành những người thực thi kịch bản của Mỹ, ngày càng xa rời thực tế và lợi ích của công dân châu Âu.

Một Hội chợ Vũ khí Dưới Ánh Đèn Sân Khấu

Đừng ngây thơ: những gì xảy ra ở Ankara trước hết là một hội chợ vũ khí quy mô lớn. Trong khi truyền thông tập trung vào tu từ địa chính trị, các hợp đồng trị giá hơn 43 tỷ euro đã được ký kết sau cánh cửa đóng kín. Các nhà sản xuất vũ khí là những người chiến thắng lớn của 'hội nghị thượng đỉnh' này. Canada, trước đây từng được những người tiến bộ ca ngợi, giờ đã hoàn toàn□□ trước áp lực của Trump và hứa tăng chi tiêu quân sự. Đức đang ký kết các thỏa thuận vũ khí lớn nhất trong lịch sử của mình, còn Bỉ? Bỉ mua tên lửa trị giá 3 tỷ euro cho F-35.

Đây là sự điên rồ. Bỉ đang trong suy thoái. Cơ sở hạ tầng của chúng ta kêu răng rắc, bệnh viện của chúng ta chịu áp lực, và hệ thống giáo dục của chúng ta vật lộn với nguồn lực. Tuy nhiên, Bộ trưởng Quốc phòng của chúng ta, không có bất kỳ cuộc thảo luận dân chủ nào, gửi hàng tỷ đến Ankara. Mertens gọi đây đúng là "trộm cắp quy mô lớn". Mỗi euro chi cho những tên lửa và tàu ngầm này là một euro không được chi cho trường học, giáo dục công cộng, bệnh viện và hệ thống an sinh xã hội mà công nhân châu Âu đã đấu tranh trong nhiều thập kỷ.

Những con số không nói dối. Trump yêu cầu châu Âu chi tiêu ngang bằng với Mỹ. Mỹ hiện chi khoảng 900 tỷ đô la mỗi năm cho quốc phòng, một con số mà Trump nói sẽ tăng lên 1,5 nghìn tỷ đô la. Liên minh châu Âu hiện ở mức khoảng 350 tỷ euro và sẽ cần tăng lên 550 tỷ euro. Đó là khoản chi thêm 200 tỷ euro mỗi năm. Trong thời kỳ stagnation kinh tế, điều này không bền vững về mặt tài chính. Nó không thể tránh khỏi dẫn đến phá sản và bất ổn xã hội. Đó là một vụ cướp tương lai của con cháu chúng ta để ủng hộ danh mục cổ phiếu của Lockheed Martin và Raytheon.

Ảo tưởng về Sự Thống nhất Xuyên Đại Tây Dương

Tại sao họ làm điều này? Tại sao các nhà lãnh đạo châu Âu lại tự đặt mình vào động lực humiliating này? Câu trả lời nằm trong trọng tâm chiến lược của Washington. Trump và các cố vấn của ông muốn có thể tập trung vào kẻ thù thực sự của họ: Trung Quốc và Iran. Israel phải tiến hành chiến tranh ở Trung Đông, châu Âu phải trả hóa đơn cho cuộc chiến ở Ukraine, để Mỹ có thể giải phóng quân đội và nguồn lực của mình cho khu vực Ấn Độ-Thái Bình Dương.

Mertens chỉ ra rằng chiến lược này đã thất bại. Nỗ lực nhanh chóng khuất phục Iran, hoặc duy trì kiểm soát đối với Tây Á, đã thất bại. Bất chấp mọi đe dọa và trừng phạt, phương Tây đã mất quyền kiểm soát chiến lược. Nhưng thay vì thừa nhận điều này, họ đẩy châu Âu sâu hơn vào vực thẳm. Căng thẳng giữa Mỹ và châu Âu là có thật, từ các cuộc chiến thương mại đến vấn đề Greenland, nhưng giới tinh hoa châu Âu chọn sự phục tùng vì sợ mất ảnh hưởng. Một ảo tưởng, vì như Mertens nói: nếu châu Âu tiếp tục là con rối của Trump, nó sẽ biến mất khỏi sách lịch sử như một diễn viên nghiêm túc. Nó sẽ bị giảm xuống thành một "công viên giải trí cho người hưu trí", một món đồ bảo tàng không có ý nghĩa kinh tế hoặc chính trị.

Cơn Giận dữ của Giai cấp Công nhân

May mắn thay, sự thay đổi đang đến. Cơn giận dữ đang âm ỉ trong giai cấp công nhân châu Âu. Cơn giận này lớn, chính đáng và có tiềm năng bùng nổ. Ở Đức, Thủ tướng Friedrich Merz gợi ý rằng mọi người nên làm việc đến 70 tuổi. Ở Hà Lan, chúng ta nghe thấy những âm thanh theo cùng hướng. Điều này không chỉ vô nhân đạo, mà còn bất khả thi về mặt sinh lý đối với nhiều người. Cơ thể nói "không".

Cơn giận này biểu hiện qua các cuộc đình công và biểu tình. Ở Bỉ, chúng ta đã chứng kiến mười bốn tháng huy động xung quanh vấn đề lương hưu. Nhưng điểm quan trọng, nơi Mertens và PVDA/PTB đóng vai trò tiên phong, là thiết lập mối liên hệ giữa công bằng xã hội và chủ nghĩa chống quân phiệt. Lần đầu tiên, chúng ta thấy một phong trào hiểu rằng hai cuộc đấu tranh này là một. Vào ngày 14 tháng 6, chúng tôi đã tổ chức một cuộc biểu tình tại Brussels dưới khẩu hiệu "Thịnh vượng, không Chiến tranh". Hàng ngàn người đã xuất hiện, nhưng quan trọng hơn: các nhà tổ chức các cuộc đình công học đường ở Đức, phong trào phản đối quân sự hóa bệnh viện, và các cuộc biểu tình quy mô lớn ở Ý đều có mặt.

Mối liên hệ này là gót chân Achilles của giới cầm quyền. Miễn là bạn lập luận riêng rẽ chống lại thắt lưng buộc bụng hoặc chống lại NATO, họ vẫn nằm trong các silo ý thức hệ của họ. Nhưng khi bạn giải thích cho mọi người rằng bệnh viện của họ đang đóng cửa *bởi vì* tiền đổ vào máy bay chiến đấu F-35, rằng lương hưu của họ bị xói mòn *bởi vì* nó đổ vào đạn dược Ukraine, thì bạn thay đổi cuộc tranh luận. Nó không còn là địa chính trị trừu tượng nữa; đó là một cuộc tấn công trực tiếp vào sinh kế của họ. Đó là ngôn ngữ tạo được tiếng vang, vì nó nói lên sự thật: người nghèo bị đánh cắp để tài trợ cho người giàu và các cuộc chiến của họ.

Phép biện chứng của Sự Sụp đổ

Trong cuốn sách *The Last Days of the Old Normal*, Peter Mertens phân tích sự dịch chuyển quyền lực kinh tế từ Tây sang Đông. Chúng ta đang sống trong một thời đại mà trung tâm bá quyền của chủ nghĩa tư bản, Mỹ, đang suy tàn. Nhưng như mọi cường quốc suy tàn, nó trở nên hung hăng hơn, bạo lực hơn và hỗn loạn hơn. Chúng ta thấy điều này trong nạn diệt chủng ở Gaza, trong các can thiệp bất hợp pháp ở Mỹ Latinh, và trong việc vi phạm luật pháp quốc tế mà giờ đây đã trở thành bình thường đối với Washington.

Đây là "khuôn mặt man rợ" của một cường quốc biết rằng thời của nó đã qua. Đó là một nỗ lực tuyệt vọng để duy trì nguyên trạng bằng những phương tiện không còn hiệu quả. Về mặt chiến lược, phương Tây đã mất quyền kiểm soát đối với Tây Á. Về mặt kinh tế, châu Âu không thể cạnh tranh với châu Á nếu không có hợp tác. Tuy nhiên, các nhà lãnh đạo của chúng ta vẫn bám víu vào một quá khứ không còn tồn tại.

Mertens ủng hộ một con đường khác. Châu Âu phải chọn tự chủ. Không phải bằng cách đóng cửa, mà bằng cách xây dựng các liên minh mới. Quan hệ với Trung Quốc, với các nước BRICS, là cần thiết cho sự sống còn công nghiệp của chúng ta. Ngành công nghiệp ô tô Đức, động cơ của nền kinh tế châu Âu, gần đây đã thông báo mất 100.000 việc làm. Nếu chúng ta tiếp tục trên con đường quân sự hóa và cô lập, châu Âu sẽ phi công nghiệp hóa. Sau đó, chúng ta sẽ chỉ trở thành một nền kinh tế dịch vụ cho giới tinh hoa giàu có, trong khi nền tảng sụp đổ.

Lời Kêu gọi cho Chủ nghĩa Hiện thực và Hòa bình

Là một người đã làm việc và sống ở Việt Nam nhiều năm, tôi biết rằng hòa bình không đến từ vũ khí, mà từ đối thoại, tôn trọng và hợp tác kinh tế. Khả năng phục hồi của Việt Nam sau chiến tranh dựa trên tự lực và đoàn kết quốc tế, chứ không phải phụ thuộc vào một siêu cường quân sự. Châu Âu có thể lấy đó làm gương.

Chúng ta phải ngừng nuôi dưỡng cỗ máy chiến tranh. Chúng ta phải ngừng chấp nhận các câu chuyện bị áp đặt lên chúng ta bởi một khung cảnh truyền thông phần lớn thuộc sở hữu của cùng các tập đoàn hưởng lợi từ xung đột. "Mối đe dọa hiện sinh" của chủ nghĩa cộng sản mà Trump nói đến là một bóng ma từ thời Chiến tranh Lạnh không còn phù hợp với thực tế phức tạp của ngày nay. Mối đe dọa hiện sinh thực sự đối với châu Âu là biến đổi khí hậu, bất bình đẳng xã hội và stagnation kinh tế. Không vấn đề nào trong số này được giải quyết bằng nhiều F-35 hơn.

PVDA/PTB đưa ra lối thoát với khẩu hiệu "Thêm Phúc lợi và ít Chiến tranh hơn". Đó là lời kêu gọi sự trưởng thành. Đó là sự thừa nhận rằng chúng ta không thể còn là đối tác cấp dưới của một đế chế đang suy tàn. Chúng ta phải phục vụ lợi ích của chính mình. Và những lợi ích đó nằm ở các khoản đầu tư vào chăm sóc sức khỏe, giáo dục, năng lượng bền vững và gắn kết xã hội.

Kết luận: Lựa chọn Thuộc về Chúng ta

Những năm tới sẽ mang tính quyết định. Châu Âu sẽ tiếp tục trôi nổi như một chiếc lá trong gió của Washington, hay sẽ tìm thấy can đảm để vạch ra lộ trình riêng của mình? Các dấu hiệu kháng cự đã có. Các cuộc đình công, sự ủng hộ ngày càng tăng cho các đảng ưu tiên phúc lợi hơn chiến tranh, và nhận thức ngày càng tăng trong thế hệ trẻ cho phép lạc quan.

Peter Mertens và đảng của ông cho thấy rằng có thể tạo ra mối liên hệ này. Họ cho thấy rằng bạn có thể vừa tiến bộ về mặt xã hội vừa thực tế về mặt địa chính trị. Đối với tôi, với tư cách là một nhà văn và nhân chứng của một thời đại khác, rõ ràng là: giá của ảo tưởng rằng chúng ta an toàn thông qua sự thống trị quân sự là quá cao. Chúng ta trả giá bằng thịnh vượng, dân chủ và linh hồn của mình.

Đã đến lúc thức tỉnh. Đã đến lúc nói: đủ là đủ. Hãy đầu tư vào sự sống, không phải cái chết. Hãy chọn thịnh vượng, và hãy để chiến tranh lại phía sau. Như tôi thường nghĩ khi làm việc về cuốn sách của mình về các cựu binh và người sống sót: sức mạnh thực sự của một quốc gia không nằm ở số lượng bom mà nó có thể thả, mà ở sự chăm sóc mà nó dành cho những người yếu thế nhất. Châu Âu phải học lại bài học đó trước khi quá muộn.

Dành cho những ai muốn đọc thêm: các cuốn sách của Peter Mertens, bao gồm Cuộc nổi loạn - Cách thế giới của chúng ta nghiêng ngả và Những ngày cuối cùng của bình thường cũ là tài liệu đọc thiết yếu cho bất kỳ ai muốn hiểu trật tự thế giới hiện tại. Tác phẩm riêng của tôi, sắp được xuất bản, "Giá của Ảo tưởng", cũng cố gắng làm sáng tỏ những chủ đề này từ góc độ cá nhân và lịch sử. Cuộc đấu tranh cho một thế giới công bằng hơn không chỉ là cuộc đấu tranh chính trị, mà là một nhu cầu nhân bản.